

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Nybøl Børneunivers

2023

Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og medarbejdere i dagtilbud.

Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte jeres skriftlige evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Den skal gennemføres mindst hvert andet år. Det er **ikke** et lovkrav, at I benytter denne skabelon.

Den lovgivningsmæssige ramme for udarbejdelse og evaluering af den lokale pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er udfoldet i Børne- og Undervisningsministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, 2018](#).

Vær opmærksom på:

- Den primære målgruppe for den skriftlige evaluering er jer selv og forældrene i jeres dagtilbud
- Det er et krav, at I reviderer jeres skriftlige læreplan på baggrund af evalueringen, hvis evalueringen skulle give anledning til ændringer eller justeringer.
- Fokus i evalueringen er på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte, dvs. hvorvidt og hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.
- Evalueringen skal offentliggøres.

Denne skabelon indeholder alle de lovmæssige krav til evalueringen. Lovkravene finder I i de to midterste afsnit "Evaluering og dokumentation" og "Inddragelse af forældrebestyrelsen". Skabelonen indeholder desuden spørgsmål, som kan støtte jeres evalueringsproces samt jeres fremadrettede arbejde med løbende at revidere den skriftlige læreplan.

[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

- På basisgrupperne deles børnene op i mindre grupper, hvilket i meget høj grad understøtter det gode læringsmiljø samt arbejdet med at skabe positive relationer.
 - Der er fokus på at skabe rum til ”pauser”, hvor børn i udsatte positioner er skærmet og derved kan finde ro.
 - I perioder har børnene faste pladser, når der spises madpakker og frugt på grupperne. Dette er med til at frigøre overskud, give overblik og skabe forudsigelighed, som er til gavn for børnene.
 - Der er udarbejdet en plan for udnyttelse, indretning og fordeling af div. rum ude og inde. Denne understøtter planlægningen af pædagogiske aktiviteter, samt gør at ressourcer og de fysiske rammer udnyttes bedst muligt.
-

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Der evalueres løbende på stuemøder, hvor der anvendes observationer og iagttagelser, dette gør sig gældende både i forhold til hverdagen, den aktuelle børnegruppe og de pædagogiske aktiviteter.

Evaluering er et fast punkt på dagsordenen ved teammøder, hvor hele personalegruppen er samlet. Her anvendes bl.a. data fra sprogvurderinger, TOPI samt KIDS tilsyn.

Derudover udarbejder hver gruppe minimum to planlægnings- og refleksionsuniverser pr. år, et forår og et efterår. Disse fremlægges på teammøder, hvor der er afsat tid til fælles refleksion og sparring. Arbejdet er forholdsvis tidskrævende, men det vurderes fortsat at være en relevant model at anvende. Eksempler på planlægnings- og refleksionsuniverser, er vedhæftet længere fremme i dette dokument.

Observationer og aktiviteter dokumenteres dagligt/ugentligt med opslag til forældrene på Aula. Dette understøtter i høj grad forældresamarbejdet, og et fælles fokus på styrkelse af børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Børneinterview og tegninger anvendes i mindre grad ved afslutning af f.eks. skovforløb.

Ressource- og specialpædagoger, inklusionsteamet samt PPR er vigtige samarbejdspartnere, som har sin gang i institutionen. Deres kompetencer udnyttes i mange sammenhænge til sparring og feedback, hvilket styrker og kvalificerer det pædagogiske arbejde.

Der har af flere omgange, været pædagoger fra dagtilbuddet på jobshadowing i både London, Nykarleby og Turku/Åbo i Finland, hvilket er fulgt op med fremlæggelser for den øvrige personalegruppe, samt udvælgelse af pædagogiske prøvehandlinger– dette ligeledes til gavn for en styrket evalueringskultur.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Der udarbejdes hvert år i december en årsplan for det kommende år. Af den fremgår hvilke måneder, der arbejdes ud fra lærerplanens forskellige temaer, som samtidig sikrer at alle temaer kommer i spil.

Vi benytter os af data fra Hjernen & Hjertet, hvor der hvert halve år trækkes trivsels- og sprograpporter.

I forbindelse med det kommunale pædagogiske tilsyn, som foretages hvert andet år, benytter konsulenten KIDS materialet og der udarbejdes en rapport. Denne benyttes ligeledes til refleksion og evaluering af det pædagogiske læringsmiljø.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Astronauterne:

Samlinger:

Der var en del uro til samlingerne. Børnene sad tæt sammen i rundkreds på gulvet og kom derved let til at skubbe til hinanden. Børnene blev forstyrret og mistede fokus. Ofte måtte vi i løbet af samlingen anvise nye pladser for de samme 2-3 børn. Dette medførte en uønsket stigmatisering, som vi fandt u hensigtsmæssigt. Med baggrund heri udarbejdede vi et refleksionsunivers på samlingerne.

Refleksionsunivers
samlinger.docx

Time timer:

Børnene havde ofte svært ved at forstå hvornår vi skulle ud på legepladsen, hvornår vi skulle have samling, hvornår vi skulle spise frokost mv. Dette medførte, at børnene dagligt spurgte ind til, hvornår vi skulle de enkelte aktiviteter. Når skiftene så kom, var nogle af børnene uforberedte på, at de skulle afbryde deres aktivitet. Vi ønskede at skabe en større overskuelighed samt en bedre struktur for børnene i hverdagen. Med baggrund heri udarbejdede vi et refleksionsunivers på anvendelse af Time timer.

Planlægningsunivers
s time timer.docx

Raketterne:

Opdeling af børn i mindre grupper:

Dette for at skabe ro, fordybelse og nærvær, samt bedre udnyttelse af de fysiske rammer og læringsmiljøer.

Tilgodese sociale relationer og give plads til det individuelle barn i forhold til barnet trivsel og dermed også udvikling, dannelse og læring – at få en gruppe børn i bedre trivsel og med færre konflikter.

Se vedhæftede planlægnings – og refleksionsuniverset "Små grupper".

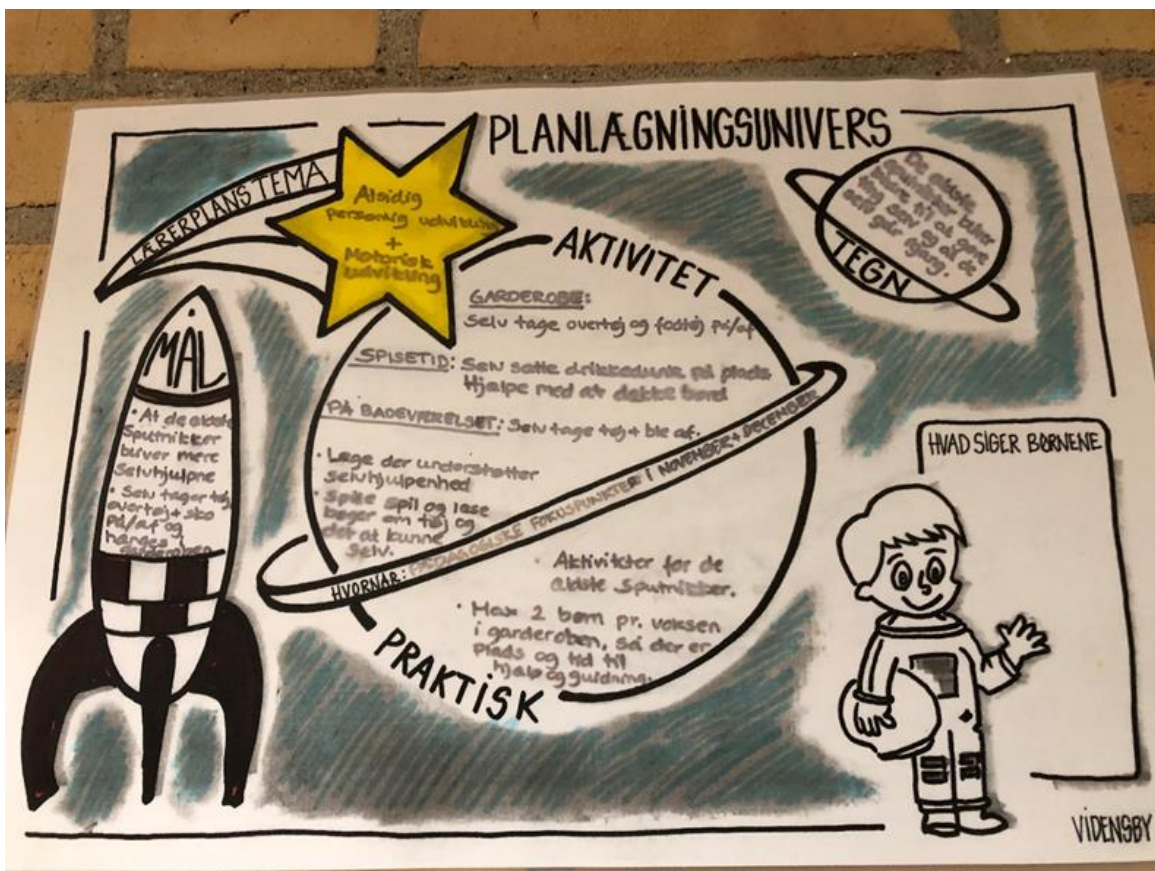
Raket-stuen
planlægnings-reflek

Fødselsdag:

Dette for at få en fælles retningslinje/tradition, skabe genkendelighed, forventningsglæde, samt "nemmere" for nye personer at være tovholder på en fødselsdag på gruppen til gavn for børnene.

Medbestemmelse i forhold til hvilke børn, der skal sidde ved siden af, og hvilke sange det enkelte barn ønsker sunget.

Sputnikker:

Vi havde fokus på opdeling af børnegruppen, for at se om en anden opdeling gav mulighed for at tage ved lære af hinanden (små-store), en mere ligelig fordeling af og klarhed i ift. arbejdsopgaver, og skabe en mere rolig hverdag. Dette også for at der er plads til, at dagplejen kommer her, at der er mulighed for fælles pædagogisk aktivitet

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Astronauterne:

Samlinger:

Baggrunden for vores løbende ændringer i refleksionsuniverset har været iagttagelser og observationer i hverdagen sammenholdt med etiske overvejelser i forhold til det enkelte barn og gruppen.

Time timer:

Baggrunden for indførelse af Time timeren som visuelt støtteredskab i hverdagen har været med udgangspunkt i bogen "Nest møder dagtilbud" af Karin Lykke samt et oplæg på pædagogiske konference i Århus med samme tema. Med baggrund heri udarbejdede vi et planlægningsunivers, som løbende er blevet evalueret, hvilket er muligt, idet refleksionsuniverset er et dynamisk redskab.

Raketterne:

Opdeling af grupper:

Vi har indført piktogrammer samt billeder af børnene på farvet karton - gul og grøn, med deres billeder på, så de ved hvem de er sammen med, og hvad de skal lave.

Se vedhæftede planlægnings – og refleksionsuniverset ”Små grupper” side 6.

Fødselsdag:

Udarbejdet et planlægningsunivers ud fra forskellige gruppers traditioner. Børnenes fødselsdage bliver altid dokumenteret på aula til forældrene samt billeder til Barnets bog, hvilket efterfølgende er til stor glæde for barnet.

Sputnikkerne:

Vi har udfyldt et refleksionsunivers, refleksionssamtaler på stuemøder og i løbet af hverdagen, observationer og praksisfortællinger. Vi har haft fællesmøder med dagplejen, hvor der var mulighed for udveksling af erfaring o.l.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Astronauterne:

Samlinger:

Et uhensigtsmæssigt læringsmiljø til samlingerne har indvirkning på børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Vi er ansvarlige for at skabe et læringsmiljø der understøtter børnenes udvikling. I det pædagogiske arbejde med refleksionsunivers har vi skabt et læringsmiljø vi kan stå inde for.

Time timer:

Når hverdagen for børnene bliver uoverskuelighed og de oplever en manglende struktur, bliver det utrygt for børnene. Vi har også her taget ansvar for læringsmiljøet samt børnenes udvikling med indførelsen af Time timer.

Raketterne:

Opdelingen af børn/små grupper:

Forventningen blev opfyldt, de mere stille børn er kommet mere til orde, mere på banen og tør deltage aktivt i f.eks. samling. Færre konflikter, grundet færre børn og større rammer.

Det pædagogiske personale oplever, at de selv er mere nærværende og bedre forberedte. Opgaverne er blevet mere velovervejet, når man ved hvem der står for hvad, hvor og med hvem. Det er blevet nemmere at fordele opgaverne blandt kollegaer.

Brugen af piktogrammer – For enkelte børn giver ”dagsordenen” og deres billede på det farvede karton, en tydelig ramme og overblik. Nu ved de, hvad de skal og hvad deres dag indeholder.

Fødselsdag:

Fødselsdagstraditionerne har givet mere forventningsglæde hos børnene, de ved alle, hvad der skal ske og hvilken rolle de har. Der er dermed skabt mere ro og nærvær omkring fødselsdagene.

Sputnikkerne:

Vi har observeret, at det skaber ro, forudsigelighed og dermed rum for trivsel, udvikling, læring og danselse. Det gav tid til pædagogisk aktivitet, især læring i hverdagsrutinerne.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Astronauterne:

Samlinger:

Ud fra en vurdering af at det enkelte barn har brug for fysisk ro i samlingen har hvert barn fået tildelt en fast plads. Pladserne er ved bordene hvor de også spiser frokost og frugt.

Time timer:

Vi har indført brug af Time timer. Den bruges både om morgenen når børn er skal ud op legepladsen, til spisesituationen ift. 5 min. madro samt om eftermiddagen til aktiviteter.

Raketterne:

Ændringerne og evalueringerne har givet anledning til, at planlægningsuniverserne forsætter og gerne mere struktureret og dybdegående.

De små grupper har ændret vores praksis til, at vi indførte brugen af piktogrammer, ligesom vi er blevet endnu mere struktureret end før. Det har givet større tilfredsstillelse i vores pædagogiske arbejde og mere nærvær med børnene.

Sputnikkerne:

Vi finjusterer løbende hvordan vores hverdag bedst struktureres. Dette ud fra hvilke og hvor mange børn vi har, hvilket personale der er knyttet til gruppen, samt hvilke børn dagplejen har.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

I forbindelse med det kommunale pædagogiske tilsyn, som foretages hvert andet år, benytter konsulenten Kvalitetsvurderinger i daginstitutioner (KIDS) materialet, hvoraf der udarbejdes en rapport. Denne gennemgås og drøftes med bestyrelsen, som herigennem bidrager med iagttagelser/oplevelser ud fra et forældreperspektiv på det pædagogiske læringsmiljø.

Institutionens styrker og udviklingspunkter jf. rapporten er ligeledes af bestyrelsen vurderet relevante. Der er efterfølgende fulgt op på de udvalgte fokuspunkter for styrker og udviklingspunkter på et bestyrelsesmøde.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Der vil fremadrettet være mere fokus på at anvende visuelle støttesystemer i det pædagogiske arbejde herunder brug af time timer, piktogrammer mv. – generelt mere opmærksomhed på brugen af NEST principper.

Der vil fortsat være fokus på at fastholde og eventuelt forbedre de tiltag og opmærksomhedspunkter, som har vist sig at være til gavn for børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Derudover er lavet aftale med PPR om, at vi som dagtilbud deltager i et kursusforløb ’Nest i dagtilbud – et kompetenceløft’. Dette er planlagt til at forløbe fra august - december 2024.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Systematisk afvikling af stuemøder er afgørende for grupperne, så der derved er rum til planlægning, refleksion og evaluering.

Herunder lægges evaluering ind som fast første punkt på dagsordenen til stuemøderne.

Vi vil fortsat benytte planlægnings- og refleksionsunivers som værktøj.

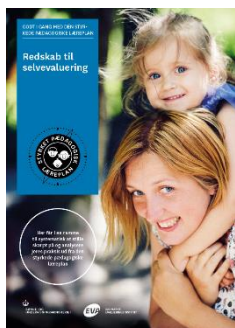
Ved to teammøder forår og to efterår bruges den første time til at personalet fra de enkelte grupper arbejder med evaluering for at rammesætte og skabe den øgede tid til evaluering.

Der er et mål om i højere grad at registrere observationer og iagttagelser skriftligt, ligesom der er et ønske fra det pædagogiske personale om at øge brugen af børneinterviews og praksisfortællinger.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den
pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC